

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

PROJEKTY WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Warszawa, 22 czerwca 2012 r.

Spotkanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA – zadania (1)

- wsparcie dla wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL,
- wsparcie dla IP/IP2, ROEFS, ekspertów, potencjalnych projektodawców oraz beneficjentów, ekspertów oceniających PI /PWP,
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z partnerami zagranicznymi w celu realizacji współpracy ponadnarodowej,
- monitorowanie stanu wdrażania PI/PWP w komponentcie centralnym i regionalnym PO KL,

KRAJOWA INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA – zadania (2)

- koordynacja 4 Krajowych Sieci Tematycznych w obszarach Zatrudnienia i integracji społecznej, Dobrego rządzenia, Adaptacyjności oraz Edukacji i szkolnictwa wyższego,
- prowadzenie Sekretariatu Ogólnego RST, monitorującego i wspomagającego prace Regionalnych Sieci Tematycznych,
- opracowywanie materiałów oraz podręczników dotyczących PI/PWP,
- prowadzenie serwisu internetowego KIW www.kiw-pokl.org.pl.

PROJEKTU WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

Projektem współpracy ponadnarodowej jest projekt, który zakłada **wspólną realizację działań kwalifikowanych** przewidzianych w załączniku nr 8 do Wytycznych, a także w przypadku którego wskazano **rzeczywistą wartość dodaną** wynikającą ze współpracy i podpisano **umowę o współpracy ponadnarodowej**.

DEFINICJA PROJEKTU WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

- **WSPÓLNA REALIZACJA** działań kwalifikowalnych = współpraca w celu rozwiązywania, łagodzenia zidentyfikowanych problemów (zał. nr 8 do Wytycznych)
- **Rzeczywista WARTOŚĆ DODANA** - rzeczywista wartość wynikająca ze współpracy ponadnarodowej
- **Rzeczywiste PARTNERSTWO (wymiana doświadczeń i wzajemne uczenie się)**, przejawiające się w opisie:
 - a) organizacji współpracy = przekazane zasoby każdego z partnerów
 - b) zasad podejmowania decyzji
 - c) przepływu informacji = komunikacja w partnerstwie
 - d) zaangażowania partnera w osiągnięcie celów projektu = monitorowanie działań partnerów pod kątem realizacji celów projektu
- **UMOWA o współpracy ponadnarodowej**

WYODRĘBNIONY PROJEKT WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

WYODRĘBNIONY
projekt
współpracy
ponadnarodowej

1. Zakłada współpracę ponadnarodową od początku realizacji projektu
1. Realizowany jest we współpracy z partnerem/partnerami ponadnarodowymi.
2. Wymaga załączenia listu intencyjnego do wniosku o dofinansowanie
3. Wszystkie działania zaplanowane w projekcie dotyczą współpracy ponadnarodowej.
4. Zalecany czas realizacji 12 – 36 miesięcy.
5. Współpraca ponadnarodowa wnosi **rzeczywistą wartość dodaną**
6. Rozliczanie wydatków partnera (o ile finansowane są z PO KL) wyłącznie poprzez ich refundowanie (od 1.01.2011 r.)

PROJEKTY Z KOMPONENTEM PONADNARODOWYM

Projekt z
KOMPONENTEM
współpracy
ponadnarodowej

1. Projekt poza współpracą ponadnarodową zawiera także inne działania z nią nie związane.
2. Zakłada realizację komponentu ponadnarodowego od początku realizacji albo wprowadza komponent współpracy ponadnarodowej do już realizowanego projektu.
3. Zalecany czas realizacji komponentu min. 6 miesięcy.
4. Wymaga załączenia listu intencyjnego do wniosku o dofinansowanie.
5. Wyraźne wyodrębnienie zadania ponadnarodowego .
6. Zaplanowanie w ramach projektu komponentu współpracy ponadnarodowej wnosi **rzeczywistą wartość dodaną**.

WYMAGANE DOKUMENTY

FINANSOWANIE

PARTNERSTWO

PROJEKTY WSPÓŁPRACY
PONADNARODOWEJ

WARTOŚĆ DODANA

WSPÓLNA REALIZACJA
FORM DZIAŁAŃ
KWALIFIKOWANYCH

PARTNERSTWO

wspólna realizacja **działań kwalifikowalnych razem z partnerem/ partnerami z innego kraju** (państwa będącego lub niebędącego członkiem UE) służącą osiągnięciu **wspólnego celu/ celów** w ramach przyjętego modelu współpracy

PARTNER

podmiot, który:

- **wnosi do projektu zasoby:** organizacyjne, techniczne, finansowe i/lub ludzkie
- **współuczestniczy w realizacji projektu** na wszystkich jego etapach, w zakresie merytorycznym oraz zarządzania projektem
- **wynosi korzyści** ze współpracy oraz ponosi **odpowiedzialność**

PARTNERSTWO TO NIE PODWYKONAWSTWO!

SZUKAJĄC PARTNERA:

możemy skorzystać z posiadanych kontaktów, dotychczasowych doświadczeń projektowych, materiałów z konferencji, spotkań itp.

- instrumentów oferowanych przez Krajową Instytucję Wspomagającą (baza projektów „**Fishing Pool**”, Ponadnarodowe Fora Partnerskie, publikacje, np. „Partnerstwo bez granic”), dostępny na portalu KIW
- wykorzystać istniejące bazy danych:

[http://www.transnational-toolkit.eu/;](http://www.transnational-toolkit.eu/)

<http://www.leonardo.org.uk/page.asp?section=000100010021§ionTitle=Find+Partners>

<http://www.adam-europe.eu/adam/homepageView.htm>

KONKURS NA PARTNERA PONADNARODOWEGO:

„W przypadku projektów partnerskich realizowanych na podstawie umowy partnerskiej **podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, ubiegający się o dofinansowanie, dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych** z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów ... „ (art. 28a ust. 4 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju).

BAZA PROJEKTÓW „FISHING POOL”

- Baza **projektów, dla których poszukiwani są partnerzy ponadnarodowi** z innych krajów oraz z Polski; źródło kontaktów dla polskich projektodawców zainteresowanych realizacją PWP w ramach PO KL
- Baza opracowana i administrowana jest przez KIW (<http://www.kiw-pokl.org.pl/pl/fp-opis>)
- Opisy projektów w formie **fiszek projektowych** (istniejące projekty lub pomysły projektowe)
- **Podział tematyczny bazy** : *Adaptability* (Adaptacyjność), *Education* (Edukacja), *Employment & Social Integration* (Zatrudnienie i integracja społeczna), *Good Governance* (Dobre rządzenie)
- **Zgłoszenie** poprzez wypełnienie fiszki i przesłanie do KIW
- **Wolny dostęp** i możliwość przeglądania fiszek bez rejestracji (uwaga! „Fishing pool” nie daje możliwości filtrowania i poszukiwania danych wg słów „kluczy”)
- **Aktualne** propozycje współpracy z **własnym źródłem finansowania**

PARTNERSTWO

FISZKA PROJEKTOWA

- **Fiszka projektowa - skrócony opis PWP** w formie **ujednoliconego formularza** zawierającego **najważniejsze informacje o projekcie** (nazwa podmiotu - projektodawcy, tytuł projektu, okres realizacji, grupy odbiorców, dane kontaktowe, planowane działania w ramach współpracy ponadnarodowej, jej oczekiwane rezultaty, itp).

Fiszki projektowe mogą być przesyłane w odpowiedzi na konkretny konkurs lub indywidualnie w zależności od potrzeb poszczególnych wnioskodawców (w tym w związku z chęcią rozszerzenia projektu o komponent ponadnarodowy).

- Wypełnioną w **języku angielskim** fiszkę, wnioskodawca (polski lub zagraniczny) **przesyła do KIW CPE**, która przekazuje ją następnie do **Ponadnarodowych Punktów Kontaktowych EFS** (w przypadku fiszki projektodawcy polskiego) i **innych organizacji** działających w obszarze tematycznym projektu lub do **Punktów Kontaktowych EFS** w Polsce (w przypadku fiszki instytucji zagranicznej), a także do **właściwej IOK**.

TRANSNATIONAL COOPERATION (TNC)

PROJECT FICHE

Before filling in this form, first think what you want to achieve by transnational cooperation.
You will need a few minutes to complete this fiche then.
Remember: the better your description is, the bigger chance to find a proper partner for your project!

Name of institution:	
Type of institution (tick one right answer):	☐ Administration ☐ Private ☐ Consultancy ☐ NGO ☐ Education and training organisation ☐ Employment agency or service ☐ University, research institution ☐ Social economy institution ☐ Others (please specify what)
Contact person:	
Address, phone, e-mail, website:	
Member State:	
Region (NUTS 2 or 3):	
Stage of implementation: (tick the right answer):	☐ Project idea (projects in preparation phase without grant awarded) ☐ Project under implementation
Title of the Project:	
Approximate budget of the project:	
Budget of transnational activities:	
Duration of the project - starting date (in months):	From _____ to _____
Duration of the transnational activities within the project - starting date (in months):	From _____ to _____
Thematic scope ¹ of the project (tick the right answer - maximum 2):	☐ Workers and new skills ☐ Business undergoing change ☐ Access to employment and social inclusion ☐ Education and training ☐ Women and jobs ☐ Fighting discrimination ☐ Working in partnership ☐ Better public services ☐ Others (please specify)

¹ See list of regions on http://ec.europa.eu/economy_finance/pdfs/regions.pdf (multilingual description)

² Source: EF - 146 page on http://ec.europa.eu/economy_finance/pdfs/regions.pdf

The Programme is part-financed by the European Union under the European Social Fund

Target group (final beneficiaries, not stakeholders) for transnational cooperation (tick the right answer):	☐ Unemployed ☐ Long term unemployed ☐ Persons not actively at work ☐ Including those who are learning in school or university ☐ Employed ☐ Parents ☐ Self employed ☐ Employed in micro enterprise (less than 10 employees) ☐ Employed in small enterprises (between 10 and 50 employees) ☐ Employed in SMEs (between 50 and 250 employees) ☐ Employed in big enterprises (over 250 employees) ☐ Employed in public administration (public entities including Public Employment services) ☐ Employed in NGOs ☐ In particularly disadvantaged conditions ☐ NGOs (Associations, Foundations)	☐ Other persons: ☐ Ethnic or national minorities ☐ Immigrants/EU-settlers ☐ Persons from deprived rural areas ☐ Persons from deprived urban neighbourhoods ☐ Children ☐ Women ☐ Young people (under 25 years old) ☐ Older persons (over 50 years old) ☐ Persons with mental or physical disabilities ☐ Employment covered by support: ☐ Social enterprises ☐ Micro enterprises (less than 10 employees) ☐ Small enterprises (between 10 and 50 employees) ☐ SMEs (between 50 and 250 employees) ☐ Big enterprises (over 250 employees) ☐ Administration (public entities including Public Employment services, education and training institutions)
---	--	--

Brief description of the Transnational cooperation:

1. Problems to be solved (justification of the need of the transnational cooperation)

.....

.....

2. Objectives to be achieved

.....

.....

3. Main transnational activities (as provisionally planned, to be confirmed with partners)

.....

.....

4. Planned outputs, deliverables, results of TNC; expected outcomes (effects)

.....

.....

Disclaimer: by sending the completed Project Fiche you agree for publication on the National Supporting Institutions web site and dissemination to potential transnational partners for the purpose of effective implementation of transnational cooperation projects

¹ See definition of regions on http://ec.europa.eu/economy_finance/pdfs/regions.pdf

The Programme is part-financed by the European Union under the European Social Fund

- **Cel:** stworzenie możliwości zawiązania partnerstw projektowych do projektów współpracy ponadnarodowej realizowanych w ramach PO KL.
- **Uczestnicy:** polskie i zagraniczne instytucje
 - realizujące projekty w ramach EFS, chcące rozszerzyć je o komponent ponadnarodowy,
 - podmioty o przyznanym dofinansowaniu, ale bez podpisanej umowy,
 - podmioty planujące składanie wniosku (w 2012 r. – IV Forum)

Zgłoszenie na podstawie przesłanych fiszek projektowych do KIW oraz przejściu selekcji

Zakres tematyczny: określany na podstawie zbieżności tematów konkursów ogłoszonych u partnerów ponadnarodowych (z możliwością modyfikacji)

Najważniejsze zalety: bezpośredni kontakt między projektodawcami i bieżący dobór partnerów, przełamanie barier mentalnych

- **Dotychczas:** 3 Fora w Warszawie i 1 w Sztokholmie, około 400 uczestników z 9 krajów

MODEL 2
Równoległe
wypracowywanie
rozwiązań

MODEL 3
Import, eksport
i adaptacja
nowych rozwiązań do
swojej sytuacji

MODEL 4
Wspólne tworzenie
produktu
lub systemu

MODEL 1
Wymiana informacji i doświadczeń

MODEL 5
Wymiana kluczowych osób realizujących projekt
lub uczestniczących w projekcie

**FORMY
DZIAŁAŃ**

FORMY DZIAŁAŃ KWALIFIKOWALNYCH

FORMA DZIAŁAŃ	rodzaje projektów	
	projekt wyodrębniony	projekt z komponentem
organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań	tylko w połączeniu z innymi formami	tylko w połączeniu z innymi formami
przeprowadzenie badań i analiz	tylko w połączeniu z innymi formami	samodzielnie
przygotowanie, tłumaczenie i wydanie publikacji	tylko w połączeniu z innymi formami	tylko w połączeniu z innymi formami
adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju	samodzielnie	samodzielnie
doradztwo, wymiana pracowników, staże i wizyty studyjne	tylko w połączeniu z innymi formami	samodzielnie
wypracowanie nowych rozwiązań	samodzielnie	samodzielnie

MODELE A FORMY DZIAŁAŃ KWALIFIKOWALNYCH

MODEL WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

(wyznacza cel
współpracy
ponadnarodowej)

FORMY DZIAŁAŃ

(są sposobem
realizacji modelu, czyli
osiągania celu
głównego współpracy)

CEL

WSPÓŁPRACY
PONADNARODOWEJ

FORMY
DZIAŁAŃ

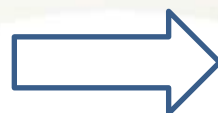
FORMY WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

Forma
współpracy
ponadnarod
owej

współpraca między projektami
realizowanymi w różnych krajach

współpraca między sieciami
instytucji działającymi w zbliżonych
obszarach

współpraca między instytucjami
(*twinning*), działającymi w tym
samym obszarze i udzielającymi
sobie wsparcia (tylko instytucje
finansów publicznych)

WARTOŚĆ DODANA

Współpraca ponadnarodowa powinna koncentrować się na realizacji tych celów szczegółowych Priorytetów, w przypadku których możliwość wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się na poziomie ponadnarodowym wniesie rzeczywistą **wartość dodaną**.

Jako **wartość dodaną** należy rozumieć konkretne **CELE** projektu oraz **PRODUKTY** możliwe do osiągnięcia wyłącznie dzięki **współpracy z partnerami ponadnarodowymi** (ich osiągnięcie nie byłoby możliwe, gdyby wdrażano projekt jedynie o zasięgu krajowym). Wartość dodana umożliwia:

- poszerzenie zakresu i zasięgu działań
- zapewnienie wyższej jakości działań
- wprowadzenie innowacji
- osiągnięcie kompleksowych rezultatów, przetestowanych i zaadaptowanych do innych warunków, grup, obszarów.

W projektach z komponentem ponadnarodowym **CO NAJMNIEJ 1 CEL SZCZEGÓŁOWY ODNOSI SIĘ DO WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ**

Wartość dodana

projektu	współpracy ponadnarodowej
<ul style="list-style-type: none">-możliwość nawiązania współpracy ponadnarodowej-poszerzenie dotychczasowej działalności projektodawcy o nowe/dodatkowe usługi- objęcie szkoleniem większej liczby pracowników przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none">-wypracowanie uniwersalnego modelu zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach, zatrudniających pracowników różnych narodowości-zwiększenie o X% zatrudnienia osób w wieku 50+ w przedsiębiorstwach, zatrudniających pracowników różnych narodowości- wzrost o X% świadomości kadr zarządzających przedsiębiorstw nt. wpływu różnic kulturowych na zarządzanie wiekiem

WARTOŚĆ DODANA - PRZYKŁADY

Przykłady:

- wspólne opracowanie z partnerami lub adaptowanie stosowanego w innym kraju metodologii/modelu/narzędzia np. organizacji/zarządzania/szkoleń pozwalającego na zmianę profilu działalności przedsiębiorstwa
- opracowanie programu integracji zawodowej, przystosowanego do potrzeb młodzieży niepełnosprawnej, w oparciu o dobrą praktykę i przy wsparciu partnera ponadnarodowego
- wzrost o X% liczby uczestników projektu, potrafiących lepiej komunikować się z otoczeniem oraz radzić sobie ze stresem i w sytuacjach konfliktowych

Budżet projektu

ŚRODKI WNOSZONE PRZEZ
STRONĘ POLSKĄ,
FINANSOWANE Z PO KL

ŚRODKI WNOSZONE PRZEZ
PARTNERÓW Z ICH WŁASNYCH
ŹRÓDEŁ (NIEKONIECZNIE Z EFS)

Widoczne we wniosku
o dofinansowanie PO KL

Widoczne w umowie o
współpracy ponadnarodowej

**ZASADA WZAJEMNOŚCI – „każdy płaci za siebie”
(rekomendowana)**

ZASADA PODZIAŁU KOSZTÓW – np. fakturowanie pro rata

**Finansowanie kosztów partnera ponadnarodowego
z PO KL – dopuszczalne w uzasadnionych przypadkach**

**(na zasadzie refundacji, zgodnie z Zasadami finansowania PO KL
i Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL)**

FINANSOWANIE

FINANSOWANIE WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

Koszty współpracy ponadnarodowej powinny być ponoszone przez poszczególnych partnerów **proporcjonalnie do korzyści**, jakie przynosi im współpraca ponadnarodowa.

Zasada wzajemności (korzyści są obustronne) – koszty współpracy ponadnarodowej są dzielone pomiędzy strony zgodnie z zasadą: każdy partner ponosi swoje koszty w projekcie (brak przepływów finansowych)

Zasada podziału kosztów – koszty zadania realizowanego w ramach współpracy ponadnarodowej są dzielone równo pomiędzy partnerów lub partnerzy dzielą koszty realizacji wspólnego zadania proporcjonalnie do środków finansowych będących w ich dyspozycji czy do korzyści wynikających z realizacji tego zadania.

Można zastosować rozwiązanie, w którym do części kosztów będzie zastosowana zasada wzajemności, a do części kosztów zasada podziału kosztów.

BRAK ODRĘBNEGO KATALOGU KOSZTÓW KWALIFIKOWALNYCH W RAMACH WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ – DO PWP STOSUJE SIĘ OBOWIĄZUJĄCE ZASADY KWALIFIKOWANIA WYDATKÓW W RAMACH PO KL

FINANSOWANIE

FINANSOWANIE PARTNERA PONADNARODOWEGO

Istnieje możliwość sfinansowania przez polskiego projektodawcę z jego budżetu **części lub wszystkich zadań, za których realizację odpowiada partner ponadnarodowy lub z których wynikają dla niego korzyści.**

Warunek: przedstawienie szczegółowego **uzasadnienia** takiego rozwiązania we wniosku o dofinansowanie projektu, w szczególności **w kontekście realizacji celów PO KL.**

Podział kosztów zależy od **specyfiki danego projektu, zakładanych celów i rezultatów**, w szczególności od wyniesionych przez partnerów **korzyści z jego realizacji – o tym, który z partnerów umowy o współpracy ponadnarodowej ponosi koszty decydują zapisy tej umowy.**

FINANSOWANIE PARTNERA PONADNARODOWEGO

Sposób przedstawienia wydatków, które beneficjent (lider) **zrefundował** partnerom powinna regulować umowa współpracy ponadnarodowej

Jeśli wydatki partnera są refundowane przez beneficjenta PO KL:

- partner zobowiązany jest ponosić wydatki zgodnie Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL
- obowiązany jest do stosowania zasady efektywnego zarządzania finansowego i w związku z tym zapewnienia, że wydatki ponoszone przez partnera są racjonalne i efektywne.

Każdy partner składa odrębne **oświadczenie o kwalifikowalności VAT i oświadczenie o braku podwójnego finansowania.**

FINANSOWANIE PARTNERA PONADNARODOWEGO

Sposób przedstawienia wydatków, które beneficjent (lider) **zrefundował** partnerom powinna regulować umowa współpracy ponadnarodowej.

Jeśli wydatki partnera są refundowane przez beneficjenta PO KL:

- partner zobowiązany jest ponosić wydatki zgodnie Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL
- obowiązany jest do stosowania zasady efektywnego zarządzania finansowego i w związku z tym zapewnienia, że wydatki ponoszone przez partnera są racjonalne i efektywne.

Każdy partner składa odrębne **oświadczenie o kwalifikowalności VAT i oświadczenie o braku podwójnego finansowania.**

FINANSOWANIE PARTNERA PONADNARODOWEGO

- Co do zasady odpowiedzialność merytoryczna powinna wiązać się również z odpowiedzialnością w postaci pierwotnego sfinansowania zadań lub ich części przez partnera ponadnarodowego (a następnie ich zrefundowania przez lidera); pożądaną sytuacją jest finansowanie zadań partnerów ponadnarodowych z ich własnych źródeł;
- Koszty zadań, za których realizację odpowiada beneficjent, a które wiążą się z ponoszeniem kosztów za granicą, mogą być ponoszone bezpośrednio przez beneficjenta;
- Środki na finansowanie kosztów realizowanych zadań przez partnerów w projekcie mogą być przekazywane przez beneficjenta do partnerów wyłącznie jako refundacja poniesionych wydatków. W zakresie przeliczania refundowanej kwoty wydatków stosuje się odpowiednio postanowienia podrozdziału 3.1.3 Zasad finansowania PO KL;
- Nie ma możliwości przekazywania zaliczek partnerom ponadnarodowym.

FINANSOWANIE PARTNERA PONADNARODOWEGO

- Rozliczenia pomiędzy partnerami a beneficjentem (liderem), odbywają się na podstawie **zestawienia dokumentów** potwierdzających poniesione wydatki sporządzanego przez poszczególnych partnerów. **Nie ma wzoru takiego zestawienia – może to być NOTA KSIĘGOWA – KIW rekomenduje, aby zestawienie zawierało treść jak Zał. 1 do wniosku o płatność i stanowiło zał. do umowy o współpracy ponadowej.** Zestawienie nie dotyczy środków wnoszonych przez partnera ponadnarodowego.
- Płatność (refundacja) może być dokonana na podstawie samego zestawienia, pod warunkiem, że ma ono cechy dokumentu księgowego (zgodnego z prawem polskim).
- **Umowa o współpracy ponadnarodowej powinna określać język, w którym będzie sporządzane przez partnerów *Zestawienie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki*** – może to być język roboczy partnerstwa lub język, w którym sporządzona jest umowa o współpracy ponadnarodowej.

FINANSOWANIE PARTNERA PONADNARODOWEGO

- **Umowa o współpracy ponadnarodowej może przewidywać obowiązek załączania przez partnera dokumentów księgowych do przedkładanego przez niego Zestawienia. Dokumentów księgowych załączanych do Zestawienia beneficjent nie tłumaczy na potrzeby rozliczeń z IP/IP2, przy czym wymagane jest opisywanie przez partnerów dokumentów, tak aby opis ten potwierdzał związek wydatku z projektem oraz fakt jego sfinansowania w ramach projektu PO KL;**
- **Beneficjent (lider) składa wnioski o płatność do IP - wydatki, które beneficjent (lider) zrefundował partnerom są wykazywane łącznie (jako jedna pozycja w odniesieniu do jednego partnera, chyba że zrefundowane wydatki dotyczą różnych zadań w ramach projektu) w Załączniku nr 1 do wniosku o płatność;**
- **Walutami rozliczeń finansowych pomiędzy partnerami współpracy ponadnarodowej są PLN lub EUR. Umowa o współpracy ponadnarodowej powinna określać sposób przeliczania na PLN lub EUR wydatków ponoszonych przez partnera w innej walucie;**

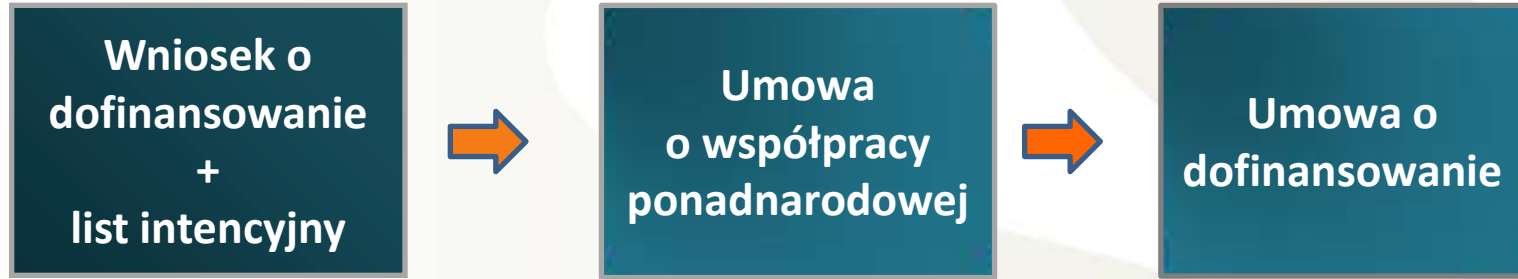

FINANSOWANIE PARTNERA PONADNARODOWEGO

- Partnerowi ponadnarodowemu nie przysługują koszty pośrednie w związku z realizacją zadań objętych projektem PO KL i finansowanych ze środków Programu;
- W przypadku finansowania w ramach projektu PO KL zadań, za które odpowiada partner ponadnarodowy, **umowa o współpracy ponadnarodowej powinna przewidywać możliwość dokonania kontroli w siedzibie partnera ponadnarodowego.** Prawo do kontroli powinno przysługiwać właściwym organom kontrolnym (np. IZ, IP, KE), jak też samemu beneficjentowi (liderowi).
- Za prawidłowość rozliczeń z partnerami odpowiada **lider projektu.**

WYMAGANE DOKUMENTY

LIST oraz **UMOWA O WSPÓŁPRACY PONADNAROWEJ** są:

- przygotowywane w oparciu o **wzory obowiązujące** w PO KL, których zakres może być poszerzony zgodnie z Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL
- składane w **j. ang., niem., franc. lub polskim** (+ tłumaczenie pomocnicze)
- kopia listu intencyjnego stanowi jedyny załącznik do wniosku o dofinansowanie, list jest **podpisywany przez projektodawcę i partnerów ponadnarodowych** (partnerzy ponadnarodowi nie podpisują wniosku o dofinansowanie)
- **maksymalnie 3 listy i umowy w ramach 1 wniosku** o dofinansowanie

WYMAGANE
DOKUMENTY

WAŻNE KWESTIE PRZY PRZYGOTOWANIU WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

- Z opisu projektu musi wynikać, iż **udział partnera jest uzasadniony**, że uzasadniona jest współpraca z partnerem w kontekście wartości dodanej, np. projektodawca powinien znać rozwiązanie, które planuje zaadaptować, opis powinien wskazywać na czym ta adaptacja będzie polegała, w jaki sposób zostanie wykorzystana dla wsparcia grup docelowych
- Wyraźne wskazanie **wartości dodanej współpracy ponadnarodowej**
- Racjonalny **harmonogram działań**
- Jasny **podział ról** w partnerstwie, informacja o wspólnym przygotowaniu projektu
- Szczególne zwrócenie uwagi na **zarządzanie** w projekcie, w tym zarządzanie ryzykiem, system decyzyjny, zasady komunikacji i przepływu informacji, doświadczona kadra
- Kwestia **wysokości stawek** zaproponowanych i ich **uzasadnienie** uzasadnienia kosztów oraz niezbędności i racjonalności
- Opis zadań oraz budżet wraz z uzasadnieniem powinien wskazywać na **zaangażowanie finansowe** partnera ponadnarodowego
- Należy zbadać **potencjał i wiarygodność** partnera ponadnarodowego

WAŻNE KWESTIE PRZY TWORZENIU UMOWY O WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

- Pamiętajmy: umowa o współpracy ponadnarodowej ma **istotny wpływ na prawidłowość realizacji PWP**, dlatego prawidłowa jej konstrukcja ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia całego projektu
- Na co zwracamy uwagę przy konstrukcji j umowy:
 - stosujemy **instrukcję wypełniania umowy** zawartą w publikacji „Projekty współpracy ponadnarodowej. Podręcznik dla projektodawców” + w przypadku finansowania wydatków partnera ponadnarodowego z PO KL, bierzemy pod uwagę dodatkowe wymogi określone w *Zasadach finansowania PO KL* (pkt 1.4.5.1. Projekty w ramach współpracy ponadnarodowej),
 - **Wspólne przygotowywanie** umowy z partnerem, praca ze wzorem umowy już **na etapie opracowywania założeń projektu**,
 - Zwracamy szczególną uwagę na zapisy dotyczące **podziału zadań i obowiązków**, a także na **kwestie rozliczeń** między partnerami,
 - Zachęcamy do **konsultowania zapisów umów z KIW** (choć konsultacja umów z KIW jest fakultatywna), **umowę akceptuje IP/IP2.**

RYZIKO ZWIĄZANE ZE WSPÓŁPRACĄ PONADNARODOWĄ

Identyfikacja zagrożeń powinna dotyczyć także sfery współpracy ponadnarodowej, np. związanych z:

- utrudnioną technicznie komunikacją (odległość, możliwości techniczne),
- różnicami kulturowymi (style pracy, czas pracy, zwyczaje danego kraju, realacje służbowe, itp.)
- nieznaną języka po stronie wnioskodawcy/partnera,
- różnicami systemowymi w krajach partnerskich czy różnicami w definiowaniu kluczowych pojęć merytorycznych w projekcie,
- trudnościami z prowadzeniem rozliczeń z partnerem zagranicznym itp.

PRZYKŁADOWE PROJEKTY

- **Tytuł (LB_f3_PIK) "Innowacyjny program przygotowania do wykonywania pracy zawodowej dla młodzieży z niepełnosprawnością"**
- **Temat:** Modernizacja oferty kształcenia zawodowego w powiązaniu z potrzebami lokalnego/regionalnego rynku pracy
- **Beneficjent:** EUROBERSPEKTYWA Beata Romejko
- **Produkt finalny** stanowią *Materiały wspierające młodzież z niepełnosprawnością umysłową w procesie przejścia z edukacji na rynek pracy pod wspólnym tytułem „Jestem dorosły – chcę pracować”.*
- **Partner ponadnarodowy:** Percy Hedley Foundation – prowadzi od kilkunastu lat Northern Counties College dla młodzieży z upośledzeniem umysłowym, posiada wieloletnie doświadczenie w pracy z młodzieżą upośledzoną umysłowo oraz z wprowadzaniem swoich absolwentów na rynek pracy. Fundacja dała wiedzę, na bazie której skonstruowane będzie narzędzie pomocne w przejściu ucznia z niepełnosprawnością umysłową ze szkoły na rynek pracy.

PRZYKŁADOWE PROJEKTY

- **Tytuł (PL_f135_PIK) "INNOWACJE RYNKU PRACY – testowanie i wdrażanie nowych metod promocji zatrudnienia w zawodach niszowych, ginących oraz mało popularnych"**
- **Temat:** Budowa instrumentów wspierających rozwój zainteresowania nowymi zawodami, zawodami niszowymi oraz cieszącymi się małą popularnością
- **Beneficjent:** Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr
- **Produkt finalny:** Celem projektu jest adoptowanie / utworzenie, testowanie a następnie upowszechnienie / wdrożenie na terenie województwa podlaskiego do końca czerwca 2013 roku 9 modelowych rozwiązań doradczych, szkoleniowych i współpracy w zakresie promocji zatrudnienia w zawodach ginących, zawodach mało popularnych i zawodach niszowych.
- Innowacje projektu dotyczą nowych instrumentów (doradztwo, edukacja, współpraca) promocji zatrudnienia w zawodach ginących mało popularnych oraz niszowych)
- **Partner ponadnarodowy: HANSE-PARLAMENT E.V. z Hamburga/Niemcy** – zrzesza Izby Rzemieślnicze z regionu Morza Bałtyckiego; identyfikacja dobrych praktyk UE w zakresie promocji i kształcenia w nowoczesnym rzemiośle – możliwość pozyskania praktyk z krajów UE
- **APPLIED VOCATIONAL PSYCHOLOGY AND POLICY RESEARCH UNIT / Luksemburg** – organizacja zrzeszająca psychologów, doradców, trenerów i ekonomistów z Luksemburga, Belgii, Kanady, Szwajcarii, Niemiec, Litwy i Polski; adaptacja metod doradczych z tych krajów UE

PPRZYKŁADOWE PROJEKTY

- **Tytuł WM_f12_PIK) "Indywidualne ścieżki zatrudnienia"-warmińsko mazurskie**
- **Temat:** Działania służące wydłużaniu aktywności zawodowej
- **Beneficjent:** Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych
- **Produkt finalny :** Głównym rezultatem będzie wyposażenie osób pozostających długotrwale bez zatrudnienia, w umiejętności społeczne i zawodowe oraz wzmocnienie tych umiejętności w miejscu zatrudnienia. W efekcie osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia po wejściu na rynek pracy i półrocznym treningu pracy w środowisku pracy, będą zdolne do utrzymania zatrudnienia.
- Innowacyjność produktu finalnego pod nazwą „Model zatrudnienia wspomaganego osób po 45 roku życia - Wiek gorącego ziemniaka” ma charakter adaptacyjny w odniesieniu do procesu rekrutacji. Produkt finalny można uznać za unikatowy w skali kraju, gdyż do tej pory tego typu model nie był stosowany do żadnych grup odbiorców oraz użytkowników (niepubliczne i publiczne instytucje rynku pracy, pracodawcy)
- **Partner ponadnarodowy:** Projekt realizowany jest w partnerstwie, z fińską organizacją pozarządową „Kynnys ry Turun toimikunta”, działającą w obszarze aktywizacji zawodowej, współpracującą z instytucjami takimi jak Centrum Rehabilitacyjne PETREA w Turku czy fińskim zakładem ubezpieczeń społecznych – KELA oraz posiadającą wykwalifikowany personel zdolny do wsparcia strony polskiej w zaadoptowania fińskiego modelu aktywizacji osób niepełnosprawnych.

- **Tytuł (ŚL_f259_PWPK) ” Ponad granicami walczymy z barierami”** z woj. śląskim
- **Temat:** Działania służące wydłużaniu aktywności zawodowej
- **Beneficjent:** Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST
- **Rezultat:** Współpraca Ponadnarodowa będzie przebiegała w ramach modelu: „Import i adaptacja nowych rozwiązań do swojej sytuacji”, poprzez wymianę informacji i doświadczeń
 - Warsztaty aktywizacyjne dla osób niepełnosprawnych;
 - Wzrost kwalifikacji zawodowych os. Pracujących - Kurs podnoszący kwalifikacje osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi;
 - Przygotowanie osób niepełnosprawnych do zatrudnienia;
 - Zdobywanie doświadczenia zawodowego;
 - Wsparcie otoczenia osób niepełnosprawnych.
- **Partner ponadnarodowy:** GSE- Towarzystwo Opieki Społecznej w Essen-wiodący dostawca usług społecznych na całe Essen. Główne obszary działania to: prowadzenie domu opieki dla osób starszych, bezdomnych, domów pomocy dla osób niepełnosprawnych. GSE zatrudnia ponad 1200 pracowników, ma pod opieką 1200 osób, a także 1600 w warsztatach dla osób niepełnosprawnych.

11.3. Podstawowe różnice między oceną projektów standardowych i oceną projektów realizowanych we współpracy ponadnarodowej

	Projekt	
	standardowy	współpracy ponadnarodowej
Uzasadnienie problemu (3.1a)	Wskazanie problemów grupy docelowej, które mają być rozwiązane w projekcie.	Przydatne wskazanie, że w kraju partnera i/lub instytucji partnera istnieją istotne doświadczenia przydatne w rozwiązywaniu tego problemu.
Cel (3.1c)	Rozwiązanie wyżej wskazanych problemów.	Cele muszą wskazywać na konieczność współpracy. Projekty wyodrębnione: wszystkie cele powinny się odnosić do współpracy. Projekty z komponentem: przynajmniej jeden cel szczegółowy powinien wiązać się z koniecznością nawiązania współpracy ponadnarodowej.
Grupa docelowa (3.2)	Nie ma różnic w ocenie.	
Zadania + harmonogram (3.3)	Spójność i adekwatność.	Spójność i adekwatność. Ocenie podlega również fakt opisanie wszystkich zadań wynikających ze współpracy ponadnarodowej (również tych niefinansowanych ze środków projektu), a także to, czy są to działania wskazujące na partnerski charakter realizacji; ponadto ocenie podlega kwalifikowalność form działań.
Ryzyko (3.4a)	Nie ma różnic w ocenie, choć ryzyko w projektach partnerskich, zwłaszcza w przypadku partnerstwa ponadnarodowego jest dużo większe (opis i ocena ryzyka w PWP są obligatoryjne w przypadku projektów, których wartość jest równa lub większa niż 2 mln złotych).	
Produkty (3.3a)	Nie ma różnic – ocenie podlega spójność (relacja działanie–produkt), bez względu na to, kto realizuje dane działania; należy jedynie pamiętać o zwróceniu uwagi, czy wskazano produkty, których osiągnięcie nie byłoby możliwe, gdyby nie nawiązano współpracy ponadnarodowej (wartość dodana współpracy ponadnarodowej).	
Oddziaływanie (3.5)	Nie ma różnic w ocenie.	
Potencjał i doświadczenie (3.6)	Ważne jest posiadanie doświadczenia w „obszarze”, ale też przydatne doświadczenie projektowe.	Jak standardowe, choć przydatne doświadczenie w kontaktach międzynarodowych.
Zarządzanie (3.7)	Nie ma różnic w ocenie.	Ocenie podlega czy uwzględniono partnera zagranicznego i specyfikę współpracy ponadnarodowej.
Budżet	Nie ma różnic w ocenie, choć należy pamiętać, że koszty projektów partnerskich są na ogół wyższe niż indywidualnych, a zwłaszcza wyższe są koszty projektów realizowanych w partnerstwie ponadnarodowym.	

- Komentarz do Instrukcji przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL ,
- Poradnik dla oceniających projekty innowacyjne i projekty współpracy ponadnarodowej,
- Projekty współpracy ponadnarodowej – podręcznik dla projektodawców (obecnie w trakcie aktualizacji, w tym w zakresie kwestii finansowych),
- Partnerstwo bez granic,
- Czas innowacji. Przegląd wybranych projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej PO KL.

www.cpe.gov.pl, www.kiw-pokl.org.pl - Centrum Projektów Europejskich, Krajowa Instytucja Wspomagająca

www.equal.org.pl – baza rezultatów PIW EQUAL

www.frse.org.pl - strona Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji wdrażającej program LLP (Life Long Learning Programme, w tym Leonardo da Vinci, projekty pilotażowe i projekty transferu innowacji, z dziedziny kształcenia i szkolenia zawodowego)

www.leonardo.org.pl - kompendia projektów Leonardo da Vinci

www.inclusiveeurope.se – strona projektu Inclusive Europe

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Zespół ds. Projektów Współpracy Ponadnarodowej

- **Katarzyna Tyczko** – tel. 22 378 31 59,
e-mail: katarzyna.tyczko@cpe.gov.pl
- **Beata Rybicka - Dominiak** – tel. 22 378 31 68,
e-mail: beata.rybicka-dominiak@cpe.gov.pl ,
- **Magdalena Karczewska** – tel. 22 378 31 63,
e-mail: magdalena.karczewska@cpe.gov.pl,
- **Maciej Jamrozik** – tel. 22 378 31 62,
e-mail: maciej.jamrozik@cpe.gov.pl

Jesteśmy do Państwa dyspozycji

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRUM PROJEKTÓW
EUROPEJSKICH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KRAJOWA
INSTYTUCJA
WSPOMAGAJĄCA

Dziękuję za uwagę!

Maciej Jamrozik

Spotkanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Prezentacja stanowi własność intelektualną Krajowej Instytucji Wspomagającej Centrum Projektów Europejskich i jest chroniona prawem autorskim.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

